

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1514. usque ad annum 1520

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118464

§. 41. Responsum Tetzeli ad Lutheri probra, & calumnias

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66414)

Sæcul. XVI.

A.C. 1517.

§. XLI.

Responsum Tetzeli ad Lutherum.Cochlæus de
act. & script.
Luth. ann.

1517.

Raynald. hoc
ann. n. 64.

& 65.

Surius in
comm. 1517.Vid. supra §.
XXXVIII.

Expositis hisce propositionibus, in quarum pluribus ignorantia, & falsitas deprehenditur, Tetzelius Lutheri assertiones perstrinxit, errorisque redarguit, eidem exprobens, quod Indulgentiarum Præconibus falso objecisset, illos docuisse, quod illius etiam peccatum, qui, si fieri posset, Matrem Dei stuprasset, in virtute indulgentiarum remitti valeret; postmodum ostendit, Lutherum præter alias calumnias Prædicatoribus proterve crimini dedisse, quod plus temporis promulgandis Indulgentiis, quam Evangelii explicationi impenderent. Denique dissolvit quæstiones, quas Lutherus a fidei populo motas fuisse fingebat, & quidem ad primam respondet, quod sicut Christus Dominus suam justitiam penitus exuere nequit, ita nec Papa per ordinariam, veramque potestatem suam omnes animas ex piaculari flamma liberare possit. Alteram diluit affirmando, Anniversaria perpetua lege instituta, fundatorum etiam animabus e pœnali carcere liberatis, minime tollenda; cum non inutilia sint, eoquod aliis animabus ad solatium, vivis vero ad meritorum augmentum, & ad majorem honoris divini gloriam conducant. Tertiam explicat, conceden-

cedendo, quod ob imbecillitatem pœnitentum S. Canonum usus haud amplius vigeat, fideles tamen adhuc iisdem omnino pœnis esse obnoxios, ab illis vero per indulgentias redimi contendit. Quartæ demum quæstioni respondet, quod summi Pontifices non avaritiæ, sed pietatis studio fabricam Basilicæ S. Petri suis sumptibus suscepissent, & quamvis, cum hæc Ecclesia toti Christianæ Reipublicæ communis esset, omnino deceret, ut fidelium quoque expensis erigeretur, nihilominus Pontifices charitatis subsidium elargientibus noxarum pœnas eleemosynis redimendi medium suppeditassent.

Sæcul. XVI,
A C 1517.

Quæstionibus ita explanatis Tetzelius alias quinquaginta propositiones de auctoritate Pontificis profert, quæ ejusdem sunt meriti, atque earum nonnullæ omnino falsæ, prout mox perspiciemus. Affirmat igitur I. Summo Pontifici suprema competit auctoritas ab ipso Deo data. II. Ejus jurisdictio est immediate in omnes Christianos. III. Superior est ipsa Ecclesia universali atque Concilio. IV. Illius judicium in rebus fidem spectantibus infallibile est. V. In omnibus rebus eidem honor & submissio debetur. VI. Pontifici, non item Ecclesiæ Universali data est clavium potestas. VII. Solus ipse plenarias indulgentias concedendi auctoritate gaudet. VIII. Plures dan-

saecul. XVI. tur veritates Catholicæ, quæ in S. Lite-
A. C. 1517. ris expressæ non habentur. IX. Dog-
 mata a Sede Apostolica definita sunt ve-
 ritates Catholicæ. X. Qui de ejusmodi
 veritatibus aut dubitant, aut novas do-
 ctrinas tradunt, Romanæ Ecclesiæ præ-
 rogativas impugnant, scandalosas propo-
 sitiones enunciant, hæretici atque her-
 rarii sunt, a quibus fideles sibi caveant.
 XI. Qui vero ejusmodi hominum doctri-
 nam sequuntur, eisque favent, itidem hæ-
 retici sunt; hac ultima propositione Tet-
 zelius Lutherum, ejusque Sectatores sug-
 gillabat. Hisce duabus Tetzeli ac Lu-
 theri propositionibus *visa est jam publice*
inter utrumque lis contestata turbulenta il-
lius contentio, qua mox pax & unitas
Ecclesiæ cum maxima fidelium offensione atque
animarum detrimento turbata ac dissoluta
fuit.

Cochl. l. cit.

Lutherus ingenio acer, atque aliunde
 Friderici Saxonæ Electoris, apud
 quem gratia atque auctoritate plurimum
 pollebat, patrocínio elatus erat: Tetze-
 lius vero, quamvis scientiarum præstan-
 tia æmulum suum haud superaret, non
 minus tamen ingenii acumine eminebat,
 atque Commissarii Apostolici necnon hæ-
 reticæ pravitatis Inquisitoris munere lon-
 ge spectatissimus erat. Lutherus, utut
 audacibus juxta ac falsis propositionibus,
 ac magna verborum acerbitate indulgen-
 tiarum

tiarum abusus impugnasset, Personarum tamen famæ pepercit, nec exiguam quoque humilitatem præseferbat, atque simulabat, callide contestatus, se cum omni submissione Ecclesiæ Romanæ iudicium præstolari, quinimo disertis etiam verbis declarabat, quod tanquam hæreticus haberi velit, si illius decisioni stare recusaret. Denique cuncta ejus verba nonnisi summam non modo erga Concilium, sed etiam Sedem Apostolicam, Papamque submissionem spirabant (*). Ex adverso Tetzelius majori sermonis fiducia utebatur, atque adversarii sui doctrinam hæresis insimulabat, ejusque Auctorem velut hæresiarcham habebat. Equidem & ipse suas propositiones Sacræ Sedis ac Universitatum iudicio submitit, amborum tamen humilitas haud obstabat, quominus mutua utriusque contentio exardesceret, ac amborum indignatio eo proce-

Sæc. XVI.

A.C. 1517.

(*) Simulabat quidem eo tempore, inquit Cochlæus ad ann. 1518. blandioribus verbis modestiam humilitatemque, & obedientiam, ut partem suam, & auctiorem & commendatiorem redderet: Cor tamen ejus semper erat in mordacitatem superbiamque & rebellionem erectum. An propterea Lutherus commendari ac Tetzelio opponi mereatur, aliorum iudicio relinquitur.

Sæcul. XVI. A.C. 1517. procederet, ut Tetzelius pro officii sui ratione Lutheri theses publice concremari juberet: hujus vero Sectatores Magistrum suum ulturi vicissim Dominicani propositiones in publico foro Wittembergæ combusserunt.

§. XLII.

Quæstio de auditione sacri die Dominica extra Parochiam a Pontifice decisa.

Extat. in Bullar Leon. X. Constit. 25 Raynald. ann. 1517. n. 113. & seq.

Cum Religiosorum Ordinum Viri impensius rogassent summum Pontificem, ut tandem benigne decideret quæstionem dudum agitatum, nimirum: utrum Præcepto Ecclesiæ satisfaciant Christi fideles, qui die Dominica, aliisque festivis diebus divinis mysteriis extra Parochiam in Religiosorum Ordinum templis interfunt? hoc anno ad finem vergente Leo Pontifex denique declaravit, omnes Christi fideles, qui hisce diebus in Ecclesiis FF. Ordinum Mendicantium Missam audiunt, satisfacere præcepto Ecclesiæ, nec in aliquam labem mortalis peccati, pœnamve incurrere. Data est hæc Constitutio die decima tertia Novembris. Hæc decisio præcedentium Conciliorum statutis necnon prudentibus Parochialium institutionum rationibus adversari videtur (*).

Idem

(*) Ita certe soli Continuatori videtur, qui nullius